

Thema: Gedragen worden

Overweging 3 juli 2016 – Frans Gerritsma

Lector: Lida Alberse

*“... Elkaar dragen is (dan) luisteren naar de verhalen van de ziel,
die vertellen over gebrokenheid, mislukking,
onvermogen, knopen in het leven,
onvoltooidheid, teleurstelling en verdriet,
ieders levensverhaal.
Zodat het ook wat achtergelaten kan worden.
Niet meer zo zwaar weegt. ...”*

Eerste lezing: Jesaja 66:10-14c

Tweede lezing: Marcus 2:1-12

Openingsgebed

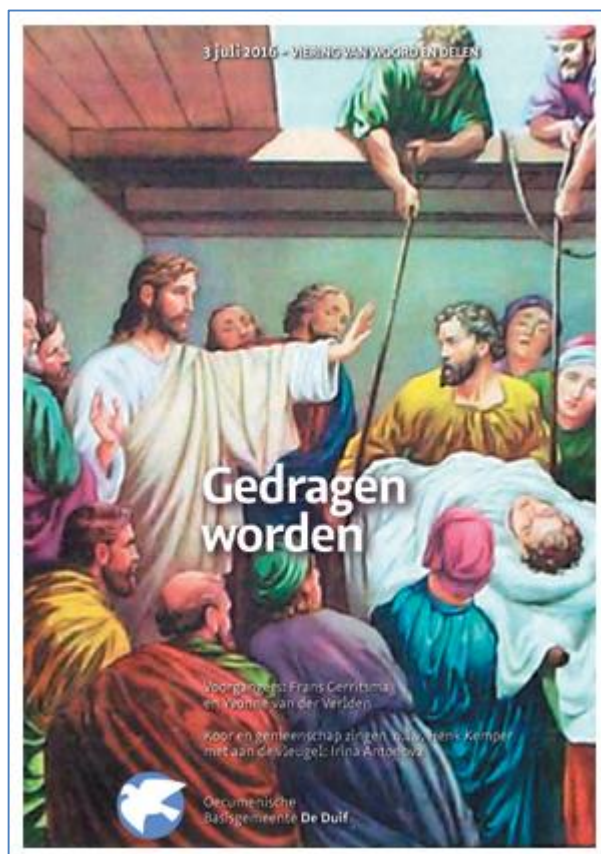
Eeuwige, In uw naam zijn wij hier bijeen.
Wees bij ons dit uur.
Vervul ons hart met het licht van uw
aanwezigheid.
Wees onze bron van hoop en leven.
zodat we ons gedragen weten
door uw aanwezigheid.
Wees met ons in uren van kwetsbaarheid,
wanneer we verlamd zijn door
wat ons het leven beneemt.
Vervul met de kiemkracht om het goede te
doen.
Zodat uw Rijk van vrede en gerechtigheid
tot bloei kan komen.

Lied: Jij bent de God

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Jij bent de God die mij gegeven is,
de beker die voor mij ingeschonken staat.
Mijn levenslot rust in jouw hand,
goed land is mij ten deel gevallen.

Jij bent het lot dat mij beschoren is,
mijn schaduw, de engel die mij troost mij kwelt -
laat deze kelk aan mij voorbijgaan, gauw,
ik kan geen mensen drinken.

Wie ben je, jij die mij te drinken vraagt?
Je aarzelt nog aan mijn deur, je klopt en wacht,
een dorstend hert- en ik een lege bron
dorstend naar stromen regen.

Woord van welkom en inleiding

Welkom bij deze viering, waarin ik met Lida mag voorgaan, die op haar beurt Yvonne vervangt.

Een oude schoolprent, van het internet geplukt, laat beeldend zien waar het in het evangelie om gaat. Een man, een mens, wordt door een opening in het dak, voor de voeten van de voeten van Jezus gelegd.

Het is er vol. Waarom maken ze geen ruimte, om gewoon door de deur die verlamde man naar binnen te dragen. De mensen om Jezus heen maken geen ruimte. Zijn ze zo gefixeerd of zo behoeftig, zo met zichzelf bezig, dat ze anderen niet meer zien. Dat ze geen opening, geen ruimte maken voor de verlamde man. Zien ze zijn verlangen niet? Is die lamme daarom letterlijk zo ingewikkeld, zo hopeloos, dat er geen heil meer aan te behalen is? De mannen op het dak hebben hoop, hebben vertrouwen. Daar moet de lamme het van hebben. Die weten een opening te maken om dichterbij heil en genezing te komen.

In de eerste lezing zullen we horen over het lam geslagen volk, in ballingschap. De profeet Jesaja roept op, roept op om hun hart weer open te stellen, om te vertrouwen in de toekomst. Als troostbeeld gebruikt hij het beeld van de moeder, die haar kind weer de borst kan geven, en daardoor gevoed wordt tot een kind dat op eigen benen kan staan. Een eerste opening naar een betere toekomst is. Je laten dragen, door het geloof van anderen.

Vandaar het thema: Gedragen worden.

Eerste lezing - Jesaja 66:10-14c

Verheug u, samen met Jeruzalem, en juich om haar, u allen die haar liefhebben. Jubel met haar van blijdschap, u allen die om haar treuren.

U mag zuigen en u verzadigen aan haar borsten vol van troost,
u mag met volle teugen drinken van haar volle moederborst.

'Want', zo spreekt de HEER, 'Ik laat vrede naar haar toestromen als een rivier, en de roem van de volken als een beek die buiten zijn oevers treedt. Haar zuigelingen worden op de heup gedragen en op de knieën vertroeteld.

Zoals een moeder haar kind troost, zo zal Ik u troosten: in Jeruzalem zult u getroost worden. Zielsblij zult u het aanschouwen, en uw gebeente zal ontluiken als het groen.

Lied: Delf mijn gezicht op

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.

K: Wie mij ontmaskert, zal mij vinden.

Ik heb gezichten, meer dan twee,
ogen die tasten in den blinde,
harten aan angst voor angst ten prooi.

A: Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.

K: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
A: Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.
Wie wordt ontmaskerd, wordt gevonden,
en zal zichzelf opnieuw verstaan,
en leven, bloot en onomwonden,
aan niets en niemand meer ten prooi.
Delf mijn gezicht op, delf mijn gezicht op,
maak mij mooi, maak mij mooi.

Evangelielezing - Marcus 2:1-12

Toenemende tegenstand

Toen Hij enkele dagen later weer in Kafarnaüm kwam, hoorde men dat Hij thuis was. Er liepen zoveel mensen te hoop dat ze zelfs niet meer bij de deur konden komen, en Hij sprak hen toe.

Ze kwamen een verlamde bij Hem brengen, door vier man gedragen. Omdat ze de man niet bij Hem konden krijgen vanwege de menigte, haalden ze de dakbedekking* weg boven zijn hoofd, en toen ze een opening gemaakt hadden, lieten ze het bed waar de verlamde op lag, zakken. Bij het zien van hun vertrouwen* zei Jezus tegen de verlamde*: 'Vriend, uw zonden worden u vergeven.' Nu zaten daar een paar schriftgeleerden die hun bedenkingen hadden: 'Hoe kan die man zoiets zeggen? Hij lastert God. Wie anders dan de enige God kan zonden vergeven?' Jezus doorzag meteen dat ze deze bezwaren hadden en zei tegen hen: 'Waarom hebt u eigenlijk bezwaren? Wat is eenvoudiger? Tegen de verlamde zeggen: "Uw zonden worden vergeven", of zeggen: "Sta op en pak uw bed en loop?" Maar opdat u weet dat de Mensenzoon* bevoegd is om op aarde zonden te vergeven', zei Hij, nu tegen de verlamde: 'Ik zeg u, sta op, pak uw bed en ga naar huis.' En hij stond op, pakte meteen zijn bed en ging weg voor het oog van iedereen, zodat ze allemaal verrukt waren en God verheerlijkten. 'Zoiets hebben we nog nooit gezien', zeiden ze.

Lied: Dit ene weten wij

Henriëtte Roland Holst / Tom Löwenthal

Dit ene weten wij
en aan dit een houden wij ons vast in de duistere uren.
Er is een woord dat eeuwiglijk zal duren
en wie 't verstaat, die is niet meer alleen

Overweging

Het is niet goed met je, wanneer je gedragen moet worden, wanneer je zelf niet kunt lopen, hulp nodig hebt. Er zijn veel mensen die gedragen moeten worden, hulp nodig hebben, het alleen even of soms helemaal niet meer redden. Afhankelijk van de welwillendheid van anderen. En dat is niet gemakkelijk in een wereld, waarin we zelfstandig en zelfredzaam moeten zijn. Je valt al gauw uit de boot, komt in isolement terecht.

Ballingschap

Het joodse volk is verlamd, staat niet meer op eigen benen, in ballingschap in een vreemd land. Geplunderd en gedeporteerd door een vreemde heerser. Hun krachten hebben het begeven, machteloos gemaakt door een vreemde heerser. Er treedt een profeet op Jesaja. Hij doet er alles aan om dat verlamde gevoel bij hen weg te nemen. Om een opening te maken naar de toekomst. Om ze weer te laten dromen van een leven in vrijheid zodat ze weer kunnen gaan en staan waar ze willen. Hij houdt het verlangen in hen wakker, wakkert het

aan, om weer te dromen en te zingen van leven in vrijheid. Om zelf hun lot weer in eigen hand kunnen nemen.

Hij troost ze met het beeld van de verzadiging aan de moederborst. Om zich te voeden aan hun eigen oorsprong en bestemming. Om zo weer kracht op te doen. Om op eigen benen te kunnen staan. Om zich te verheugen in een nieuwe toekomst, niet langer verlamd door al het onheil dat hen is overkomen, maar dat ze ook in hun eigenwijsheid over zich hebben afgeroepen. Het beeld van de moeder die haar kind troost moet hen weer doen opstaan. Zodat ze weer kunnen lachen. Dat is het beeld, dat hen moet helpen om zelf hun lot weer in de hand te nemen. Dit droombeeld van Jesaja, dat hen uit hun velamming moet halen.

Een man wordt gedragen, laat zich dragen naar de plaats waar hij heelheid, heil, genezing verwacht, en niet alleen hij, ook degene die hem dragen hebben er vertrouwen in. Desnoods over het dak. Zij maken een opening naar de toekomst

Wie is die man

Ik denk dat we dat allemaal weleens zijn. Momenten waarop je gedragen moet worden, alleen verder komt, door de welwillendheid van anderen. Gedragen door het geloof van vrienden. Want soms in het leven moeten we het hebben van de welwillendheid van anderen. Soms heb je het recht op hulp verspeeld, soms ben je zo verlamd door gebeurtenissen die je zijn overkomen. Of heb je fouten gemaakt die onherstelbaar zijn. Zodat je zelf niet verder kunt, vast blijft zitten in je verleden.

Bij mijn werk in gevangenis en ziekenhuis heb ik gemerkt dat je als pastor niets bent, als je niet gedragen wordt door het vertrouwen dat mensen in je stellen. Gedragen door het vertrouwen probeer je, samen met anderen een opening te zoeken, en te maken, naar het heilzame in ieder. Om je zo op weg te zetten naar mensen die je opnieuw leven en toekomst kunnen geven. Om verder te komen op de weg van het leven. Probeer je anderen verder te dragen naar die plekken, naar voorbeelden, en uiteindelijk aan de voeten van Hem, bij wie heil en welwillendheid naar jou toe is te hopen en te verwachten. Ik heb me vaak als een van de dragers gevoeld. Mensen helpen door de vele dingen van hun leven heen. Zoeken met hen naar de bron van hun leven.

Maar soms was ik ook de lamme, die zelf niet verder kon, die mensen niet kon helpen, gewoon omdat ik het niet kon, omdat het me op een of andere manier verlamde. Omdat ze van me vroegen, wat ik niet te bieden had. Omdat ik aan hun verwachtingen niet kon voldoen. Soms was het voor me zelf een moeizame weg. Vaak ook weer mee gedragen door anderen, vrienden, collega's om die onmacht voor de voeten van de Heer te leggen, het aan God over te laten.

Herders en hoeders

Wij zijn allemaal, als gods schepselen, herders en hoeders voor elkaar. Mee-drager zijn, zoeken, op weg naar plaatsen van heil, in de richting van het evangelie, de blijde boodschap. Waar over lijden, pijn, dood gaan, schuld, onmacht, ongeloof en eenzaamheid en verdriet, gesproken kan worden, zonder dat het tot ondergang leidt. Steeds zoeken naar openingen voor hoop en troost. Je laten dragen en anderen dragen naar het goede, naar God.

Als de lamme dan uiteindelijk bij Jezus komt. Dan wordt er niet gezegd, ga lopen, je kunt het. Nee, er wordt gezegd, je zonden zijn je vergeven, alles wat de toekomst voor jou tot nu toe blokkeerde, daar hoef je niet meer over in te zitten, daar hoef je je niet meer druk over te maken. Er wordt bij de lamme, iets ziekmakends weggenomen, zijn ziel wordt genezen.

Als zielzorger, in het ziekenhuis en gevangenis had ik het niet zo vaak over Jezus. Zeg je niet, ga maar aan zijn voeten zitten. Nee, vaak gaat het om de ziel van de mens, om wat je bezielt of de adem beneemt. Elkaar dragen is dan luisteren naar de verhalen van de ziel, die vertellen over gebrokenheid, mislukking, onvermogen, knopen in het leven, onvoltooidheid, teleurstelling en verdriet, ieders levensverhaal. Zodat het ook wat achtergelaten kan worden. Niet meer zo zwaar weegt.

Heil. heelheid, genezing

Dan maak je openingen naar het heil. Kan heil, heelheid, genezing weer tot de mogelijkheden gaan behoren. Geloven is misschien wel bij elkaar een opening maken, naar de plek, naar de persoon bij wie we tot genezing kunnen komen. Daar ben ik verschillende keren getuige van geweest, dat mensen weer vooruit konden. Daardoor voel ik mij door hen ook gedragen in mijn geloof. Hebben ze me op de goede weg gehouden, om God te blijven zoeken in het kwetsbare, het geringe, hoe onmenselijk soms ook situaties waren.

Een viering, zoals vanmorgen wil ons ook dragen, verder dragen. Zodat we even uitgetild worden boven onszelf. Daar mogen we elkaar dankbaar voor zijn, voor ieders inzet. We vieren, om te herinneren, om verhalen te blijven vertellen over de heilzame werking van het leven van Jezus, van God, om elkaar op de weg naar de toekomst te dragen. Om naar openingen te zoeken uit wat ons verlamt en elkaar te dragen in geloof.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God,
Hij is voor mij geest, liefde, beginsel van alle dingen.
Ik geloof dat God in mij is en dat ik ben in Haar.

Ik geloof dat het ware welzijn van de mens
bestaat in het volbrengen van Gods wil.
Ik geloof dat het vervullen van Gods wil
ten goede komt aan mij en alle mensen.

Ik geloof dat God wil
dat alle mensen van hun naasten houden
en zo met anderen omgaan
als zij ook zelf behandeld zouden willen worden.

Ik geloof dat de reden waarom wij leven
eenvoudigweg is, dat wij groeien in liefde.
Ik geloof dat deze groei in liefde de grootste kracht is
om het Rijk van God te vestigen op aarde,
dan zal er een nieuwe ordening zijn
waarin menselijkheid, waarachtigheid en
solidariteit zullen heersen.

Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafellied

Gij die de stomgeslagen mond verstaat
van alle stervelingen die wij zijn,
wij roepen u de naam toe van een mens,
Jezus, de zoon der mensen, uw geliefde.

Nooit sprak een mens als hij,
in hem verstonden wij uw bestaan,
de zin van ons bestaan.
Hij is uw woord geweest, hij heeft volbracht
alle gerechtigheid, een mens voor allen.

Om zijnentwil zie ons, dit uur bijeen.
Zie alle stervelingen van de wereld,
waar onze doden zijn, verkoold, verwaaid,
vragen wij U: hebt Gij hen nog gezien ?

Waarom genadeloos vernietigd worden
de armsten van de wereld, uw geliefden;
waarom wij die met weinigen bezitten
wat allen toebehoort, uw woord niet doen,

geen wereld maken die in vrede is,
een nieuwe orde van gerechtigheid -
Gij die ons hebt gezegd wat leven is:
te doen wat goed is, recht, elkaar bevrijden.

Gij die dit woord ons in gegeven hebt,
een bron van kracht en moed en zeker weten.
Gij die het licht in ons geschapen hebt:
dat niet de duisternis ons overmeestert.

Dat niet het laatste woord is aan de dood,
Gij die tot hier ons vasthoudt in het leven,
Gij die ons afgestemd hebt op uw stem,
Gij die ons hebt geschapen naar U toe,

Gij die ons zocht, nog voor wij om U riepen,
Gij die gezegd hebt dat Gij ons zult vinden,
wij roepen U de naam toe van uw mens,
Israël, deze aarde, uw geliefde.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied: Van grond en vuur

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

- A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.
- K: Volk dat in duisternis gaat,
mensen met stomheid geslagen,
het zal geschieden, zegt Hij,
dat zij weer glanzen als nieuw.
- A: Van licht en stem zult Gij ons maken,
uw evenbeeld.
- K: Niet meer beklemd en verdeeld,
niet meer in woorden gevangen,
één en gekend en bevrijd,
eindelijk mens zal ik zijn.
- A: Van licht en stem zult gij ons maken,
uw evenbeeld.
- K: Daar staat de stoel van het recht,
daar zal staan de tafel der armen,
dan is de dag van het lam,
“Zie, Ik kom haastig,” zegt Hij.
- A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw koninkrijk kome;
uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Actie en informatie

Slotlied: Uit staat en stand

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Uit staat en stand en wijsheid losgewoeld,
omgewaaid, ontwortelde plataan.
Toen heeft hij licht onder zijn schors gevoeld,
een vlaag van knoppen die op springen staan.

Uit jij en jou en woorden weggevluht.
Ergens heengejaagd. Boomgrens voorbij.
Op adem komen in de dunne lucht,
je eigen harts slag horen. Vogelvrij.

Uit eigen aard en huid naar iemand toe,
onontkoombaar. En niet wonen meer,
tot ik Hem, Hij mij vinden zal. En hoe -
een zee van dromen gaat in mij tekeer.

Zegenbede

Keltisch gebed

Zegen ons, Heer onze God,
leg uw hand op ons hoofd
en laat ons rusten in uw handen.
Laat ons kracht vinden
in uw helende liefde
en moge de glans van uw gelaat
over mij lichten,
bij dag en bij nacht,
voor nu en altijd.

